

Jaarverslag 2025

Stichting Acanthis

Vrijwillige zorgondersteuning bij sterven

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	1
1. Inleiding.....	2
2. Missie en visie	3
2.1 Missie	3
2.2 Visie	3
3. Organisatie en governance.....	4
3.1 Bestuur	4
3.2 Medewerkers	4
3.3 Vrijwilligers	4
3.4 Overleg en bedrijfsvoering	4
4. Zorgverlening en ondersteuning	5
5. Kwaliteit en deskundigheidsbevordering	6
5.1 Kwaliteit.....	6
5.2 Deskundigheidsbevordering.....	6
6. Samenwerking en netwerken.....	7
6.1 Samenwerking Interzorg	7
6.2 Netwerken.....	7
7. Beleid, analyse en toekomst.....	8
7.1 Beleid 2025.....	8
7.2 Analyse en ontwikkeling.....	8
7.3 Toekomstvisie.....	8
8. Financiën	9
8.1 Financiële structuur.....	9
8.2 Resultaat 2025.....	9
8.3 Reserves: solide buffer voor personele risico's en verlofuren	9
8.4 Liquiditeit en bestemde middelen.....	10
9. PR en communicatie.....	11
10. Klachten en vertrouwenspersoon	12
Klachtencommissie.....	12
Vertrouwenspersoon	12
11. Slotwoord	13

1. Inleiding

2025 was voor Stichting Acanthis een bijzonder jaar. Een jaar van continuïteit in het bieden van warme en deskundige ondersteuning aan mensen in hun laatste levensfase en aan hun naasten. Maar ook een jaar van reflectie, vernieuwing en het leggen van een stevig fundament voor de toekomst.

Als nieuwe directeur-bestuurder ben ik in augustus 2025 gestart bij Acanthis. De eerste maanden heb ik benut om de organisatie, haar vrijwilligers, medewerkers en samenwerkingspartners goed te leren kennen. Wat ik aantrof, sterkte mij: een bevlogen team van coördinatoren, ruim 280 toegewijde vrijwilligers en een breed netwerk van partners dat samen werkt aan waardige zorg rondom het levenseinde.

Goede zorg verleen je samen. Bij Acanthis werken mantelzorgers, vrijwilligers en professionele zorgmedewerkers nauw samen. Wij bieden ondersteuning bij mensen thuis in Drenthe en in de drie hospices in Emmen, Hogeveen en Meppel. Onze dienstverlening steunt grotendeels op de inzet van onze vrijwilligers. Met grote betrokkenheid ondersteunen zij cliënten en mantelzorgers, zowel thuis als in de hospices.

Tegelijkertijd zie ik dat we als organisatie voor belangrijke keuzes staan. De wereld om ons heen verandert: subsidies worden aan strengere voorwaarden gebonden, de druk op de palliatieve zorgketen neemt toe en er worden nieuwe eisen gesteld aan onze bedrijfsvoering. Dat vraagt om een heldere koers en een professionele organisatie die klaar is voor de toekomst.

Dit jaarverslag blikt terug op 2025: wat we hebben bereikt, hoe we onze vrijwilligers en medewerkers hebben ondersteund en welke stappen we hebben gezet richting een toekomstbestendige organisatie. Ik ben trots op alles wat er in 2025 is bereikt en dankbaar voor de inzet van iedereen die daaraan heeft bijgedragen.

Pieter Henzen

Directeur-bestuurder Stichting Acanthis

2. Missie en visie

2.1 Missie

Door inzet van toegewijde en goed opgeleide vrijwilligers de kwaliteit van leven in de laatste levensfase van cliënten en diens naasten zo comfortabel mogelijk maken, aansluitend bij hun wensen en behoeften.

2.2 Visie

Afscheid nemen van het leven is ingrijpend. Wie weet dat het einde nadert, wil deze laatste fase zo waardevol mogelijk beleven, op een plek die past: thuis, in een zorginstelling of in een hospice, omringd door mensen die aandacht en rust bieden.

De zorgvrijwilligers van Acanthis leveren hierin een betekenisvolle bijdrage. Met ervaring en deskundigheid ondersteunen zij cliënten en mantelzorgers in de laatste levensfase. Zij bieden aandacht, luisteren en praktische hulp, en zijn er voor zowel de stervende als diens naasten.

De vrijwilligers werken aanvullend op en in nauwe samenwerking met professionele zorgverleners. Zo dragen zij bij aan een zo aangenaam en menswaardig mogelijke laatste levensfase.

3. Organisatie en governance

3.1 Bestuur

Het bestuur van Acanthis bestond in 2025 uit de volgende leden:

- Ron Wissink, voorzitter
- Harold Wilpstra, penningmeester
- Hennita Schoonheim, directeur-bestuurder (afgetreden april 2025)
- Pieter Henzen, directeur-bestuurder (toegetreden per 15 augustus 2025)
- Mariska Harbers
- Ria Knotters
- René van Kruchten

3.2 Medewerkers

In 2025 waren bij Acanthis acht coördinatoren en een directeur-bestuurder in dienst. Daarnaast werd ondersteuning ingehuurd voor coördinatie, secretariaat, communicatie en (proces)beheer. De dagelijkse aansturing van de vrijwillige ondersteuning ligt bij de coördinatoren. Zij zijn het eerste aanspreekpunt voor cliënten en vrijwilligers en brengen de zorgvraag van cliënten in balans met de mogelijkheden en wensen van vrijwilligers. Zij ondersteunen vrijwilligers ook via scholing, intervisie en begeleiding.

3.3 Vrijwilligers

In 2025 waren voor Acanthis, zowel voor thuisinzetten als voor de hospices in Emmen, Hoogeveen en Meppel, circa 280 vrijwilligers actief. De coördinatie van vrijwilligers en de zorg voor gasten in de hospices wordt verzorgd door professionele medewerkers van Acanthis, op basis van samenwerkingsovereenkomsten met ieder hospicebestuur.

3.4 Overleg en bedrijfsvoering

Het bestuur stelt jaarlijks een jaarplan vast en werkt samen met de hospices vanuit een gezamenlijk meerjarenbeleidsplan. In 2025 vergaderde het bestuur vijf keer regulier en vond een extra heidag plaats, gericht op de toekomstvisie van Acanthis naar aanleiding van de organisatieanalyse. Daarnaast namen bestuursleden deel aan de VPTZ-training Leidinggeven vanuit de Bedoeling.

De voorzitter, penningmeester en directeur-bestuurder hebben drie keer per jaar overleg met de hospicebesturen.

4. Zorgverlening en ondersteuning

In 2025 zijn vrijwilligers ingezet bij inwoners van Drenthe thuis. Ten opzichte van 2024 is sprake van een lichte stijging van het aantal inzetten: 124 in 2025 tegenover 109 in 2024. In de regio's Zuidwest-Drenthe en Zuidoost-Drenthe nam het aantal inzetten licht toe. In Noord-Midden-Drenthe bleef het aantal inzetten wat achter; daarom wordt hier extra ingezet op het informeren van formele en informele zorg over de mogelijkheid om een vrijwilliger in te zetten.

Naast thuisinzetten verleenden vrijwilligers ondersteuning aan gasten en mantelzorgers in de drie hospices in Emmen, Hoogeveen en Meppel. De samenwerking met de hospicebesturen verloopt op basis van samenwerkingsovereenkomsten, waarbij Acanthis verantwoordelijk is voor de werving, selectie, opleiding en begeleiding van vrijwilligers.

5. Kwaliteit en deskundigheidsbevordering

5.1 Kwaliteit

In 2024 is het digitale kwaliteitshandboek, ontwikkeld in samenwerking met VPTZ Nederland, gelanceerd. Het Kwaliteitskompas bundelt alle werkwijzers rondom de gast en is voor vrijwilligers toegankelijk via Hospice Online en via iPads in de hospices. In 2025 zijn diverse werkwijzers herzien en toegevoegd. Actualisering van het Kwaliteitskompas is een doorlopend proces.

5.2 Deskundigheidsbevordering

Acanthis hecht grote waarde aan deskundigheidsbevordering van vrijwilligers en medewerkers. Hiervoor wordt gewerkt met een beleidsplan deskundigheidsbevordering en een opleidingsjaarplan. Scholing is gericht op het behouden en versterken van de deskundigheid van zorgvrijwilligers en volgt het 70-20-10-principe: 70% leren in de praktijk, 20% leren van en met elkaar, en 10% training en scholing.

In 2025 zijn onder andere de volgende scholingsactiviteiten georganiseerd:

- Basistrainingen voor nieuwe vrijwilligers
- Individuele trainingen voor vrijwilligers via de VPTZ Academie
- Theatervoorstelling 'Theater van de Laatste Dagen': ruim twintig thuisinzetvrijwilligers bezochten een speciale bijeenkomst met de theatervoorstelling van Nicoline van de Beek. De voorstelling gaf op indringende en tegelijk luchtige wijze een inkijk in de palliatieve zorg en bood vrijwilligers herkenning en inspiratie.
- VPTZ incompany training Samenwerking in een hospice

Daarnaast hebben de coördinatoren individueel trainingen gevolgd of congressen bezocht.

6. Samenwerking en netwerken

6.1 Samenwerking Interzorg

Ook in 2025 werkte Acanthis samen met Interzorg aan de verdere vormgeving van de samenwerking. Eind 2023 zijn tien Interzorg-vrijwilligers door Acanthis opgeleid om terminale bewoners te ondersteunen. In 2025 zijn 17 bewoners door een vrijwilliger ondersteund.

6.2 Netwerken

Acanthis is lid van de vereniging VPTZ Nederland. De directeur-bestuurder en de coördinatoren nemen actief deel aan bijeenkomsten en werkgroepen.

Acanthis is aangesloten bij de vier netwerken palliatieve zorg Drenthe, Steenwijkerland. Daarnaast is Acanthis een van de 43 contractpartijen van het IZA Transformatieplan Palliatieve zorg in Drenthe. Doel van het transformatieplan is om de palliatieve keten beter op elkaar te laten aansluiten en de wensen van palliatieve patiënten in Drenthe beter te realiseren. De directeur-bestuurder is lid van het Dagelijks Bestuur van de Stuurgroep palliatieve zorg Drenthe, Steenwijkerland. De coördinatoren nemen deel aan de netwerkoeverleggen.

Acanthis heeft daarnaast regelmatig overleg met gemeenten in Drenthe en met de Provincie Drenthe.

7. Beleid, analyse en toekomst

7.1 Beleid 2025

Acanthis heeft in 2025 gewerkt volgens een jaarplan. Het Kwaliteitskompas van VPTZ en werken vanuit de bedoeling zijn leidend in het dagelijks werk.

7.2 Analyse en ontwikkeling

De nieuwe directeur-bestuurder heeft de eerste vier maanden benut om een goed beeld te vormen van de organisatie en het speelveld waarin Acanthis opereert, inclusief de ontwikkelingen die daarbinnen gaande zijn.

Die verkenning leidde tot een eerste analyse met een duidelijke conclusie: de kern van wat de organisatie en haar samenwerkingspartners doen, het waardig laten sterven in de hospices en het ondersteunen van mantelzorgers thuis bij terminale patiënten, wordt meer dan goed uitgevoerd. Tegelijkertijd bleek dat de bedrijfsvoering van de organisatie en haar samenwerkingspartners versterking vraagt. Een belangrijke verschuiving in mindset is daarvoor nodig: van een vrijwilligersorganisatie naar een professionele organisatie die werkt mét vrijwilligers.

Daarnaast zijn er externe ontwikkelingen die een bedreiging kunnen vormen voor de informele zorg die Acanthis biedt. Subsidies worden aan steeds strengere voorwaarden gebonden, het huidige verdienmodel steunt voor circa 95% op subsidies, en vanuit de overheid is er een toenemende beweging om meer grip te krijgen op de palliatieve en terminale zorg, zoals ook zichtbaar in het recent verschenen Gupta-rapport. Dit vraagt om een heldere visie op de toekomst en een organisatie die daarop is ingericht, zodat Acanthis over drie tot vijf jaar nog volop relevant is en toekomstige ontwikkelingen voor kan zijn.

7.3 Toekomstvisie

De toekomst van Acanthis ligt in het verder uitbreiden van haar dienstverlening en het laten groeien van hospicezorg en thuisinzetten in Drenthe. Acanthis zal actief aan de slag gaan om de hospicebesturen in Drenthe intensiever te ondersteunen, zodat deze vrijwillige besturen kunnen rekenen op een professionele ondersteuningsorganisatie als betrouwbare partner.

Het doel: groter organiseren om klein te kunnen blijven, en het unieke DNA van de Bijna Thuis Huizen en thuisinzetten, een uitzonderlijk erfgoed, te behouden. Door krachten te bundelen ontstaan meer slagkracht, synergie en gedeelde expertise. Acanthis wil daarin de rol vervullen van de partner die initieert en faciliteert.

8. Financiën

8.1 Financiële structuur

De financiële verantwoording van Stichting Acanthis is opgebouwd uit vier onderdelen: Acanthis zelf (thuisinzetten, coördinatie en centrale organisatie), Hospice Hogeveen, Hospice Emmen en Hospice Meppel. Acanthis treedt op als penvoerder voor de samenwerkende organisaties: zij vraagt de subsidies aan, ontvangt deze centraal en organiseert, regelt en beheert de inzet en de verantwoording namens het geheel.

8.2 Resultaat 2025

Stichting Acanthis heeft het jaar 2025 afgesloten met een positief resultaat. De totale baten bedroegen € 748.044, waarmee de begroting (€ 745.477) licht werd overtroffen. De voornaamste inkomstenbron blijft de subsidie van het ministerie van VWS in het kader van de regeling Palliatief Terminale Zorg (€ 737.130), aangevuld met gemeentelijke subsidies voor deskundigheidsbevordering en bijdragen uit fondsenwerving (€ 10.914).

De totale lasten kwamen uit op € 708.010, iets hoger dan begroot (€ 689.020). De grootste kostenpost betreft de personeelskosten (€ 485.703), inclusief sociale lasten en pensioen. De kosten voor activiteiten en vrijwilligers bedroegen € 99.854, waarmee de betrokkenheid en inzet van vrijwilligers ook financieel zichtbaar is. De algemene kosten lagen hoger dan begroot, met name door extra accountancykosten. Dit is onder andere veroorzaakt door professionalisering van de interne financiële verantwoording en de aangescherpte verantwoording richting subsidiegevers.

Per saldo, en na verwerking van de financiële baten en lasten en de doorbelasting aan de hospices, sloot Acanthis het jaar 2025 af met een positief resultaat van € 61.327.

8.3 Reserves

Hoewel het resultaat positief is, dient een belangrijke kanttekening te worden gemaakt over de aard van het stichtingsvermogen. Een aanzienlijk deel van de reserves is namelijk geormerkt voor specifieke verplichtingen en risico's en is daarmee niet vrij beschikbaar.

Allereerst is een bedrag van € 207.931 gereserveerd in de bestemmingsreserve personele risico's Hospices. Deze reserve is bedoeld om eventuele personele situaties op te vangen, zoals langdurige ziekte, vervanging, transitievergoedingen of andere personele verplichtingen die voortvloeien uit het werkgeverschap van Acanthis voor de coördinatoren die in de hospices werkzaam zijn. Het positieve resultaat over 2025 wordt voor het grootste deel (€ 60.879) aan deze reserve toegevoegd.

Het totale stichtingsvermogen bedraagt per 31 december 2025 € 332.641 (bestemmingsreserves € 207.931 en overige reserves € 124.710). Door de aard van de bestemmingsreserve is het vrij besteedbare vermogen aanzienlijk lager dan het totaalbedrag suggereert. De reserves vormen daarmee geen overschot, maar een noodzakelijke en verantwoorde buffer om de continuïteit van de dienstverlening en de verplichtingen richting medewerkers ook in mindere jaren te kunnen waarborgen.

Overige balansmutaties

Op de balans is onder de kortlopende schulden de post salarisverwerking weergegeven voor een bedrag van € 60.323 opgenomen als reservering verlofuren. Dit betreft het overschot aan opgebouwde, nog niet opgenomen vakantie- en verlofuren van medewerkers. Ook deze reservering

vertegenwoordigt een feitelijke verplichting van de organisatie aan haar medewerkers en is daarmee gebonden vermogen.

8.4 Liquiditeit en bestemde middelen

De liquiditeitspositie van Acanthis is gezond: de liquide middelen namen toe van € 315.422 naar € 476.673. In 2025 ontving Acanthis daarnaast een specifieke subsidie van € 20.000 voor de herinrichting van de ICT, gericht op veilige en passende digitalisering. Dit bedrag is per ultimo 2025 verantwoord onder de vooruitontvangen subsidies en zal in 2026 volledig binnen Acanthis worden besteed; deze subsidie wordt niet verdeeld over de hospices. De jaarrekening 2025 is als afzonderlijk document bij dit jaarverslag gevoegd en wordt ter vaststelling voorgelegd aan het bestuur.

9. PR en communicatie

Bewustwording bij inwoners van Drenthe en verwijzers over de mogelijkheden van ondersteuning in de terminale fase blijft van groot belang. In 2025 is gewerkt aan het vergroten van de naamsbekendheid van Acanthis, met behulp van een communicatiekalender en een PR, en communicatieplan.

In 2025 zijn onder andere de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Bezoeken en informatieverstrekking aan verwijzers (huisartsen, praktijkondersteuners, wijkzorgteams, ziekenhuizen, onderwijs en welzijn)
- Deelname aan informatie- en uitvaartbeurzen, Dood-uit-de-Pot-bijeenkomsten en inspiratiedagen
- Lezingen en presentaties voor inwoners en organisaties

In de kerstbijlage 2025 van Dagblad van het Noorden verscheen een interview over een thuisinzet van Acanthis, waarin de meerwaarde van vrijwilligers naast mantelzorg en thuiszorg werd belicht. Veel van deze activiteiten zijn gedeeld via sociale media.

10. Klachten en vertrouwenspersoon

Klachtencommissie

Acanthis beschikt over een klachtencommissie met drie leden. De commissie kwam in 2025 drie keer bijeen en sloot daarbij aan bij een regionaal overleg met de coördinatoren en bij een overleg met het bestuur. In 2025 zijn geen klachten ontvangen.

Vertrouwenspersoon

Vrijwilligers en medewerkers kunnen een beroep doen op een vertrouwenspersoon. In 2025 heeft een kennismakingsgesprek met het bestuur plaatsgevonden. De vertrouwenspersoon is in 2025 niet ingeschakeld.

11. Slotwoord

Acanthis spreekt grote waardering uit voor de inzet en betrokkenheid van haar vrijwilligers, medewerkers, bestuur en samenwerkingspartners. Dankzij hun gezamenlijke inzet kon ook in 2025 passende en menswaardige ondersteuning worden geboden aan mensen in hun laatste levensfase en aan hun naasten.

Wij kijken terug op een jaar waarin veel is bereikt en waarin de basis is gelegd voor een toekomstbestendige organisatie. Met vertrouwen en betrokkenheid gaan wij de uitdagingen van de komende jaren tegemoet.

Pieter Henzen

Directeur-bestuurder Stichting Acanthis

Hoogeveen, mei 2026